

Sygn. akt II Ka 6/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 maja 2014 roku

Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: Prezes SO Robert Pelewicz

Protokolant: st. sekr. sąd. Edyta Belczowska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Tarnobrzegu – **Marka Skrzyńskiego**

po rozpoznaniu w dniu 22 maja 2014 roku

sprawy **M. G.**

oskarżonego z art. 178a§1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez Prokuratora Rejonowego w Mielcu od wyroku Sądu Rejonowego w Mielcu z dnia 21.11.2013r. w sprawie sygn. akt II K 726/13

I. **Zmienia** zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- w punkcie I na podstawie art. 178a§1 kk **wymierza** M. G. obok kary grzywny karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;
- jako podstawę orzeczenia grzywny wobec M. G. **przyjmuje** art. 71§1 kk;
- na mocy art. 69§1 i 2 kk oraz art. 70§1 pkt 1 kk karę tę warunkowo **zawiesza** na okres próby 2 (dwóch) lat;
- **uchyla** punkt IV w zakresie zasądzonej opłaty;

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok **utrzymuje w mocy**;

III. **zasądza** od oskarżonego M. G. na rzecz Skarbu Państwa tytułem opłaty kwotę 220 zł (dwieście dwadzieścia), a nadto tytułem zwrotu wydatków za postępowanie odwoławcze kwotę 20 zł (dwadzieścia złotych).

Sygn. akt II Ka 6/14

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu z dnia 22 maja 2014r.

w sprawie II Ka 6/14

Aktem oskarżenia z dnia 14 października 2013 r. M. G. został oskarżony o to, że:

w dniu 13 sierpnia 2013 roku w miejscowości W. woj. (...) będąc

w stanie nietrzeźwości 1,23 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu w ruchu lądowym kierował samochodem ciężarowym m-ki R. (...) o nr rej. (...) z naczepą m-ki W. o nr rej. (...),

tj. o przestępstwo z art. 178a § 1 kk.

Sąd Rejonowy w Mielcu II Wydział Karny, wyrokiem wydanym w dniu 21 listopada 2013 w sprawie II K 726/13:

I. uznał oskarżonego M. G. za winnego zarzucanego mu czynu z art. 178a §1 kk popełnionego w sposób wyżej opisany i za to na podstawie art. 178a §1 kk w zw. z art. 33 §1 i §3 kk skazał go na karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10,00 zł,

II. na podstawie art. 42 §2 kk, art. 43 §1 kk i art. 63 §2 kk orzekł wobec oskarżonego M. G. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat, zaliczając oskarżonemu na poczet orzeczonego środka karnego okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 13.08.2013 roku,

III. na podstawie art. 63 §1 kk zaliczył oskarżonemu M. G. na poczet orzeczonej kary grzywny okres zatrzymania w sprawie od dnia 13.08.2013 roku do dnia 14.08.2013 roku, tj. jeden dzień, przyjmując, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się dwóm dziennym stawkom grzywny,

IV. na podstawie art. 627 kpk i art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23.06.1973 roku o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity - Dz. U. z 1983r. nr 49, poz. 223 z późn. zm.) zasądził od oskarżonego M. G. na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w kwocie 160,00 zł, w tym opłatę w wysokości 100,00 zł.

Z takim rozstrzygnięciem Sądu I instancji nie zgodził się Prokurator Rejonowy w Mielcu, który na podstawie art. 425§1 i §2 kpk, art. 427§1 i §2 kpk i art. 438 pkt 4 kpk oraz art. 444 kpk powyższy wyrok zaskarżył w części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonego M. G..

Prokurator zarzucił wyrokowi rażącą niewspółmierność orzeczonej wobec oskarżonego M. G. kary grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych, określając wysokość stawki dziennej na kwotę 10,00 zł., wobec niedostatecznego uwzględnienia wysokiego stopnia społecznej szkodliwości przypisanego mu przestępstwa, wynikającego z wielokrotnego przekroczenia dopuszczalnej zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu, kierowanie pojazdem ciężarowym wraz z naczepą na drodze z dużym natężeniem ruchu – a tym samym stworzenia poważnego zagrożenia dla innych uczestników ruchu drogowego – co skutkuje tezą, że orzeczona kara nie jest wystarczająca do osiągnięcia wobec oskarżonego M. G. celów zapobiegawczych i wychowawczych, ani nie spełni roli prewencji ogólnej.

Prokurator na podstawie przepisu art. 437§1 kpk wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej orzeczenia o karze przez wymierzenie oskarżonemu M. G. kary 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat i orzeczenie wobec oskarżonego na zasadzie art. 71§1 kk grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych, określając wysokość stawki dziennej na kwotę 20,00 zł.

Do apelacji prokuratora ustosunkował się oskarżony w piśmie zatytułowanym „Odpowiedź na apelację Prokuratora Rejonowego w Mielcu od wyroku Sądu Rejonowego w Mielcu z dnia 21 listopada 2013 roku – sygnatura akt II K 726/13”. Oskarżony M. G. podkreślił, że obecnie znajduje się w bardzo trudnej sytuacji finansowej, na skutek utraty pracy kierowcy. Zarzucił, że prokurator nie wziął pod uwagę art. 53§2 kk i zaznaczył, że jest osobą niekaraną i „dotychczasowa kara jest dla niego wystarczającą przestrogą”.

Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu stwierdził, co następuje:

Apelacja wywiedziona przez Prokuratora Rejonowego w Mielcu, zasługuje w całości na uwzględnienie. Apelacja ta jest zwrócona co do kary wymierzonej oskarżonemu M. G., w ocenie prokuratora zbyt łagodnej, nie podważa natomiast ustaleń faktycznych, na których oparto zaskarżony wyrok.

Na wstępie należy podkreślić, że zarzut rażącej niewspółmierności kary jest zasadny tylko wówczas, gdy suma zastosowanych kar i środków karnych za przypisane oskarżonemu przestępstwo, nie uwzględnia należyte stopnia społecznej szkodliwości czynu oraz nie realizuje w wystarczającej mierze celu kary w zakresie świadomości prawnej społeczeństwa, z jednoczesnym uwzględnieniem celów zapobiegawczych i wychowawczych, jakie kara ma osiągnąć w stosunku do oskarżonego, a różnica pomiędzy karą wymierzoną, a karą sprawiedliwą jest wręcz „bijąca w oczy” i

tym samym niemożliwa do zaakceptowania (m.in. wyroki SA w Łodzi: Prok. i Pr. 2002/1/30 i 2002/11/29; wyroki SA w Krakowie: KZS 2000/10/37 i KZS 2001/1/33; wyrok SA we Wrocławiu: OSA 2003/11/113). Tylko wówczas, pomimo respektowania zasady domniemania słuszności wyroków Sądu I instancji, sąd odwoławczy legitymowany jest do ukształtowania wymiaru kary na nowo i według własnej oceny.

Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu władny jest zmienić zaskarżony wyrok, ponieważ kontrola instancyjna wykazała, że Sąd meriti bezbłędnie i wyczerpująco ustalił fakty, od których zależy rozstrzygnięcie o odpowiedzialności karnej oskarżonego M. G., jednakże ewidentnie błędnie je ocenił lub wysnuł z nich mylne wnioski. W takiej sytuacji zmiana wadliwego wyroku nie narusza zasady bezpośredniości przy ocenie dowodów, orzeczenie zmieniające staje się racjonalne, a bezprzedmiotowa jest ewentualność uchylecia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania (W. Kociubiński: Możliwość reformacyjnego orzeczenia sądu odwoławczego – wybrane zagadnienia, PS 2001/7-8/87, tezy 8-10).

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wyłania się bardzo klarowny obraz sytuacji, jaka miała miejsce w dniu 13 sierpnia 2013 roku w miejscowości W. w woj. (...). Wówczas to funkcjonariusze policji zatrzymali do kontroli drogowej poruszający się tak zwanym „wężykiem” samochód ciężarowy m-ki R. (...) o nr rej. (...) z naczepą m-ki W. o nr rej. (...). W wyniku kontroli okazało się, że kierowca, którym był oskarżony M. G., kierował tym pojazdem, będąc w stanie nietrzeźwości 1,23 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu.

M. G. przyznał się do popełnienia zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu i w obliczu całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego nie było najmniejszych wątpliwości, że oskarżony wyczerpał znamiona przestępstwa z art.178a§1 kk.

Wątpliwości Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu wzbudził natomiast fakt orzeczenia przez Sąd Rejonowy w Mielcu w wyroku II K 726/13 z dnia 21 listopada 2013 r. za wyżej opisane przestępstwo wyjątkowo niskiej kary.

Sąd meriti, uzasadniając sądowy wymiar kary, odniósł się do zawartych w art. 53§1 kk zasad i dyrektyw, którymi winien kierować się sąd orzekający w sprawie i należycie je wypunktował, podkreślając, że:

- **Wina oskarżonego**, który jest osobą pełnoletnią i w pełni poczytalną **nie budzi wątpliwości**. Jako kierowca zawodowy powinien był zaniechać kierowania samochodem ciężarowym wiedząc, że znajduje się w stanie nietrzeźwości, tymczasem umyślnie naruszył on normy prawne i brak jest jakichkolwiek okoliczności usprawiedliwiających lub wyłączających przypisanie winy (k.74v).
- **Stopień społecznej szkodliwości** czynu M. G. **jest wysoki**. Oskarżony jest bowiem kierowcą zawodowym, a mimo to prowadził pojazd mechaniczny mając 1,23 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu). Takie stężenie alkoholu niewątpliwie znacznie osłabiało jego percepcję i zdolności motoryczne, o czym świadczył sposób jego jazdy, będący przyczyną jego zatrzymania. Do tego kierował wówczas samochodem ciężarowym z naczepą, który to pojazd może wyrządzić szkody w mieniu i zdrowiu znacznie większe niż samochód osobowy, zwłaszcza, iż jechał przed godziną 15.00, kiedy natężenie ruchu jest bardzo duże. Oczywiście zatem, iż oskarżony stwarzał wówczas realne zagrożenie dla życia, zdrowia i mienia nie tylko swojego, ale również innych uczestników ruchu drogowego (k.75).

Jako okoliczności obciążające oskarżonego Sąd meriti wskazał wysoki stopień stężenia alkoholu w wydychanym powietrzu. Natomiast okolicznością przemawiającą za złagodzeniem kary miało być przyznanie się oskarżonego do winy i złożenie wyjaśnień, a także fakt, iż oskarżony nie jest sprawcą zdemoralizowanym (k.75).

Sąd I instancji wymierzył oskarżonemu M. G. karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych, ustalając jedną stawkę dzienną na kwotę 10,00 zł oraz środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat. Ponadto zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w kwocie 160,00 zł.

Sąd I instancji, uzasadniając wymiar kary podkreślił, że „oskarżony nie był dotychczas karany za przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w ruchu drogowym, dlatego też zdaniem Sądu kara grzywny będzie właściwą reakcją na jego przewinienie i wymierzona oskarżonemu kara będzie dla niego wystarczająco dolegliwa, zwłaszcza, iż obok tej kary, Sąd wymierzył mu jeszcze zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, skutkiem czego, w okresie obowiązywania tego zakazu, oskarżony nie będzie mógł podjąć pracy w zawodzie kierowcy (...), a orzeczony wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat, który to środek, poprzez niewątpliwie dolegliwe czasowe wyeliminowanie oskarżonego z ruchu jako kierowcy pojazdów mechanicznych, nie tylko skutecznie zapobiegnie ponownemu popełnieniu przez niego przestępstwa z art. 178a §1 kk, ale również wpłynie pozytywnie na kształtowanie świadomości prawnej społeczeństwa (k. 75).

Z cytowanymi w powyższym akapicie stwierdzeniami Sądu I instancji, odnośnie wystarczającej dolegliwości kary, nie sposób się zgodzić. Świadczą one o niedostatecznym uwzględnieniu wysokiego stopnia społecznej szkodliwości przypisanego oskarżonemu przestępstwa. Co prawda Sąd meriti dostrzegł wszystkie okoliczności istotne w tej sprawie, jednak ewidentnie błędnie je ocenił lub wysnuł z nich mylne wnioski i niesłusznie wymierzył oskarżonemu wyjątkowo łagodną karę.

Ciężar gatunkowy inkryminowanego zdarzenia zdecydowanie wykracza poza ramy wymierzonej oskarżonemu M. G. kary. W realiach sprawy okoliczności obciążające są w przewadze nad okolicznościami łagodzącymi. Fakt przyznania się oskarżonego do winy i złożenie przez niego wyjaśnień w obliczu ujęcia na „gorącym uczynku” jest bez znaczenia.

Oskarżony M. G. wielokrotnie przekroczył dopuszczalną zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu. Znajdował się w stanie upojenia alkoholowego i nie był w stanie kontrolować toru jazdy pojazdu. Oskarżony kierował autem ciężarowym z naczepą, a więc pojazdem bardzo dużej masy i gabarytach. Został zatrzymany o godzinie 13:50, a więc w porze dużego natężenia ruchu, na drodze wylotowej z M., którą porusza się dużo pojazdów. Tym samym stworzył bardzo poważne zagrożenie dla innych uczestników ruchu drogowego. Nie można zatem zgodzić się ze stanowiskiem Sądu meriti, iż kara grzywny oraz zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych będzie właściwą reakcją na jego przewinienie. A wręcz uzasadnione jest stwierdzenie, że czyn którego dopuścił się oskarżony powinien być traktowany jako zbrodnia, gdyż tylko dzięki szczęśliwemu zbiegowi okoliczności nie doszło do żadnej tragedii na drodze, którą poruszał się autem ciężarowym z naczepą kompletnie pijany oskarżony.

W ocenie Sądu odwoławczego kara zastosowana wobec oskarżonego M. G. jest zatem rażąco niesprawiedliwa, a wręcz „bijąca w oczy” i nie uwzględnia należyście stopnia społecznej szkodliwości czynu oraz nie realizuje w wystarczającej mierze celu kary w zakresie świadomości prawnej społeczeństwa, z jednoczesnym uwzględnieniem celów zapobiegawczych i wychowawczych, jakie kara ma osiągnąć w stosunku do oskarżonego.

Karą adekwatną do czynu dokonanego przez oskarżonego M. G. jest kara 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat - orzeczona obok kary grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych, przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 10,00 zł. i przy zastosowaniu środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat.

Taki też wymiar kary wobec oskarżonego M. G. orzekł w wyroku z dnia 22 maja 2014 r. sygn. akt II Ka 6/14 Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu.

Reasumując, stwierdzić należy, że czyn M. G. zasługuje na surową karę, zdecydowanie surowszą niż ta, orzeczona wyrokiem Sądu Rejonowego w Mielcu. A ponieważ ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji są prawidłowe, Sąd Odwoławczy na mocy art. 454§2 jest władny taką surowszą karę wobec M. G. orzec.

Nie zachodziły w sprawie okoliczności opisane w art. 439§1 kpk i art. 440 kpk, które skutkowałyby uchyleniem zaskarżonego wyroku niezależnie od granic zaskarżenia, podniesionych zarzutów oraz wpływu uchybienia na treść orzeczenia. Zebrany przed Sądem I instancji materiał dowodowy również uznać należało za wystarczający dla ferowania ostatecznego merytorycznego rozstrzygnięcia w sprawie.

Przedstawiając całokształt naprowadzonych wyżej okoliczności i ustaleń, Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu wydał orzeczenie reformatoryjne - zmienił na podstawie przepisów art. 178a§1 kk zaskarżony wyrok w części dotyczącej kary i wymierzył M. G. obok kary grzywny karę 6 miesięcy pozbawienia wolności. Za podstawę orzeczenia grzywny przyjął art. 71§1 kk. Na mocy art. 69§1 i 2 kk i art. 70§1 pkt 1 kk warunkowo zawiesił wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres próby 2 lat. Ostatnia zmiana wynikała natomiast z konieczności wymierzenia oskarżonemu nowej opłaty za obie instancje. Korekty te zawarte zostały w punkcie I orzeczenia Sądu Odwoławczego.

W punkcie III wyroku orzeczono o kosztach procesu, obciążając oskarżonego M. G. wydatkami za postępowanie odwoławcze po myśli art. 627 kpk w zw. z art. 634 kpk, a także opłatą za obie instancje po myśli art. 2 ust. 1 pkt 2, art. 3 ust. 2 i art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 23.06.1973 r. o opłatach w sprawach karnych (tekst jedn.: Dz.U. nr 49, poz.223 z 1983r. z późn. zm.).